

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/32/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915211709
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6915211709.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej, v právnej veci starostlivosti o maloletú X. V., nar. XX. XX. XXXX, dosiaľ bytom ako otec, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, dieťa matky D. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., X. tp. XX, U. republika, zastúpenej JUDr. Ivetou Tóthovou, advokátkou, Advokátska kancelária v Rimavskej Sobote, Svätoplukova 28, a otca T. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, zastúpeného JUDr. Danou Ďalakovou, advokátkou, Advokátska kancelária v Rimavskej Sobote, Daxnerova 2, o úprave rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 10P/140/2015-291 zo dňa 10. 04. 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .
- II. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril maloletú X. V. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (I. výrok) a otcovi uložil povinnosť platiť na maloletú výživné mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa, určeného podľa osobitného predpisu, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 01. 05. 2018 (II. výrok). Ďalej rozhodol, že otec maloletej je oprávnený stykať sa s maloletou každý párny týždeň v kalendárnom roku v čase od piatka od 14,00 hod do nedele do 19,00 hod s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, otec je oprávnený si maloleté dieťa prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení styku je povinný maloleté dieťa odovzdať v mieste bydliska matky. Nad rámec upraveného styku je otec na základe dohody s matkou oprávnený stykať sa s maloletou, rešpektujúc denný a týždenný režim maloletého dieťaťa (III. výrok).

2. Súd prvej inštancie konal o návrhu otca maloletého dieťaťa, doručený súdu 26. 08. 2015, ktorým žiadal o zverenie maloletej Viktórie do svojej osobnej starostlivosti a matke určenie minimálneho výživného. Návrh odôvodnil tým, že matka opustila spoločnú domácnosť 21. 08. 2015 a od tej doby sa o dieťa nezaujímal. Podľa tvrdenia otca matka mala od roku 2011 povolenie na pobyt v obci N. a tu obaja rodičia žili s maloletou v spoločnej domácnosti. Otec je občanom Slovenskej republiky, matka má maďarskú štátnu príslušnosť. Predchádzajúcim rozsudkom č. k. 10P/140/2015-124 zo dňa 29. 11. 2016 okresný súd konal v neprítomnosti matky a maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca s tým, že matke uložil povinnosť platiť na maloletú výživné mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu. Uvedené rozhodnutie bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/4/2018-228 z 31. 01. 2018 a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Matka v priebehu ďalšieho konania navrhla dieťa

zveriť do svojej osobnej starostlivosti, určiť otcovi minimálne výživné a styk otca s maloletou upraviť tak, ako ho doteraz realizovala matka, každý druhý víkend od piatka do nedele.

3. Okresný súd vypočul na pojednávaní maloletú X., ktorá vypovedala v maďarskom jazyku. Dieťa vypovedalo, že chodí do základnej školy v N., býva v rodinnom dome s otcom, starou matkou a prastarou matkou. Na otázku sudcu maloletá uviedla, že chce bývať s matkou, ku ktorej doteraz chodila každý druhý víkend. Ku otcovi by chodila cez víkendy. Maloletá opísala bývanie u svojej matky. Matka býva v bytovom dome v A., maloletá sa tam cíti dobre, má tam aj nových priateľov.

4. Okresný súd v konaní zistil, že otec dieťaťa býva v obci N. v rodinnom dome so svojou matkou a maloletou X., ktorá navštevovala základnú školu v N.. Z písomností pripojených k návrhu vyplýva, že dieťa sa narodilo v meste A. v Maďarsku. Matka platila na dieťa k rukám otca výživné 28 EUR mesačne. Otec sa v priebehu konania zamestnal v Maďarsku, kde pracuje dva dni a dva dni má voľno, jeho príjem bol 500 EUR mesačne. Matka býva v trojizbovom byte v meste A. s ďalšou dcérou menom X.. Matka bola zamestnaná ako opatrovatelka s pravidelným príjmom 130.000 Ft. Podľa záznamu zo sociálneho šetrenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobotě, starostlivosť o dieťa zo strany otca bola zabezpečená. Rodinný dom, v ktorom otec s maloletou bývajú, je zariadený a udržiavaný, dieťa riadne navštevuje školu, otec pracuje. Matka sa o maloletú zaujíma a každý druhý víkend si dieťa berie k sebe domov a súčasne riadne platila výživné. Obaja rodičia sú zamestnaní a majú zabezpečené materiálne aj bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa. Keďže rodičia maloletej spolu nežijú, boli dané dôvody upraviť ich rodičovské práva a povinnosti. Súd nemal pochybnosti o názore dieťaťa a pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matke rešpektoval, že dieťa chcelo žiť s matkou. Matka má vytvorené podmienky na starostlivosť o dieťa, má pravidelný príjem a zabezpečené bývanie. Otcovi podľa návrhu matky určil platiť výživné v minimálnej výške od mesiaca máj 2018 a upravil aj styk otca s maloletou v rozsahu každého druhého víkendu, pričom nad rámec určeného styku je otec oprávnený stretávať sa s maloletou na základe vzájomnej dohody oboch rodičov.

5. Okresný súd sa zaoberal vyjadreniami maloletého dieťaťa, ktoré podľa záznamu z pohovoru s kolíznym opatrovníkom na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobotě uviedlo, že u otca sa cíti dobre, býva s nimi aj otcova matka, maloletá tu má kamarátky aj príbuzných, chodí do ZŠ v Chanave a dobre sa učí. Ďalej maloletá uviedla, že k mame chodíva každý druhý víkend. U mamy sa stretáva s nevlastnou sestrou X.. Súd prihliadol na názor maloletého dieťaťa, ktorý vyjadrilo priamo, samostatne, bez prejavov neistoty a nervozity na súde. Súčasne zamietol návrh otca, ktorý sa po oboznámení s výpoveďou maloletej na súde domáhal znaleckého dokazovania znalcom z odboru klinickej psychológie detí za účelom zistenia, či maloletá X. nebola vo svojej výpovedi na súde zmanipulovaná.

6. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 38 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, § 36 ods. 1, § 62, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, účastníkom konania náhradu trov nepriznal podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku,

7. Proti rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa, ktorý za podstatnú považuje skutočnosť, že dieťa bolo vypočuté kolíznym opatrovníkom dňa 23. 03. 2018, kde sa jednoznačne vyjadrilo, že chce ostať v osobnej starostlivosti otca a pri tomto výsluchu neuviedlo proti otcovi žiadne výhrady. S minimálnym časovým odstupom, na pojednávaní dňa 10. 04. 2018 bolo dieťa vypočuté pred sudcom a tam uviedlo, že chce byť s matkou. Navyše sa malo negatívne vyjadrovať na osobu otca. Okresnému súdu vytýkal, že rozhodol na základe jedinej výpovede maloletého dieťaťa. Dieťa bolo matkou ovplyvnené proti otcovi, lebo bezprostredne pred pojednávaním ho matka zobrala k sebe na návštevu. Otec navrhol znalecké dokazovanie na zistenie objektívnej pravdy. Otec sa o dieťa stará od jeho útleho detstva. V prípade, že súd vyhovie návrhu otca, tento bude viesť dieťa k tomu, aby sa s matkou stretalo čo najčastejšie. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Po oboznámení s vyjadrením matky k odvolaniu otec zotrval na dôvodoch svojho odvolania, pretože okresný súd rozhodol o zverení dieťaťa na základe jedinej výpovede maloletého dieťaťa.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Súd správne rešpektoval názor dieťaťa. V konaní bolo nepochybne preukázané, že matka sa vie o dieťa postarať a zabezpečiť maloletej podmienky pre zdravý vývoj. Ďalšie dokazovanie pribratím znalca by bolo

nehospodárne a dieťa by bolo zbytočne traumatizované. Vyjadrenia maloletej dcéry ohľadne požívania alkoholických nápojov otcom dieťaťa sú pravdivé. Po vyplácaní sociálnych dávok otec maloletej vo zvýšenej miere požíval alkohol. Matka od opustenia spoločnej domácnosti (v priebehu konania ako dôvod uvádzala alkoholizmus otca) neustále prejavovala záujem o dcéru, dieťa sa snažila navštíviť, čo jej otec dieťaťa až do augusta 2017 neumožňoval. Maloletá pri zriedkavých návštevách u matky neustále opakovala, že chce bývať s matkou. Maloletá má od narodenia vytvorený veľmi pekný súrodenecký vzťah so svojou sestrou M.nar. XX. XX. XXXX, s ktorou vyrastala a ktorý bol prerušený zo strany otca v roku 2015. Otec nezabezpečuje starostlivosť o dcéru osobne, keďže pracuje mimo svojho trvalého bydliska. Počas jeho neprítomnosti starostlivosť o dieťa zabezpečujú starí rodičia. Také rodinné prostredie je pre dieťa nevyhovujúce, keďže starý otec dieťaťa E. V. je alkoholik a pod vplyvom alkoholu je agresívny. Matka pracuje ako opatrovatelka v ústave pre mentálne postihnutých v A., má pravidelný mesačný plat a pracovné zadelenie tak, že sa vie o dcéru osobne postarať. U matky bude maloletá vyrastať spolu so svojou sestrou v usporiadaných pomeroch. Potreby dieťaťa budú lepšie zabezpečené u matky a z uvedených dôvodov navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť.

9. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj obsah súdneho spisu v zmysle § 62, § 65 - § 67 CMP a zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne a správne zisteného skutkového stavu, ktorý okresný súd správne právne posúdil a svoje úvahy a rozhodnutie náležite a v potrebnom rozsahu odôvodnil.

11. Odvolanie otca nebolo dôvodné. Okresný súd v rozhodnutí o zverení X. do osobnej starostlivosti matke a pri úprave styku otca s maloletou rešpektoval záujem dieťaťa a právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom. Okresný súd správne vychádzal zo zistenia, že doterajším obvyklým miestom pobytu dieťaťa bola so súhlasom oboch rodičov domácnosť otca, ktorý je Slovenským občanom, kým matka je občanom Maďarskej republiky. Nebolo sporné, že matka opustila spoločnú domácnosť v roku 2015. Každý z rodičov uvádzal iné dôvody, pre ktoré matka opustila spoločnú domácnosť, čo súviselo aj s tým, že obaja rodičia žiadali zveriť maloletú X. do svojej osobnej starostlivosti.

12. Súd prvej inštancie prihladol na vyjadrenie samotného dieťaťa, ktoré bezprostredne na súde vypovedalo, že chce žiť s matkou a staršou sestrou. Otec dieťaťa nespochybňoval spôsobilosť matky osobne sa postarať o maloletú, svoje odvolanie zamerail iba na vyhodnotenie výpovede dieťaťa na súde. Poukazoval na predošlé vyjadrenia maloletej zo dňa 23. 03. 2018 na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, kde sa aj s maloletou dostavil za účelom pohovoru kolízneho opatrovníka s maloletou a s otcom. O tomto úkone bol spísaný úradný záznam (č. l. 259), podľa ktorého sa dieťa vyjadrilo, že chce naďalej bývať v domácnosti u otca. Súčasne sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že od mesiaca október 2017 začal fungovať styk matky s maloletou, ktorá si dieťa brala každý druhý víkend k sebe do Maďarska. Otec ďalej uviedol, že od 01. 03. 2018 sa zamestnal na dobu neurčitú v Maďarsku, vo firme V. v U., kde dva dni pracuje a dva dni má voľno.

13. Odvolanie otca bolo založené iba na údajnom rozpore vo vyjadreniach maloletej XX. ktorá sa na súde vyjadrila tak, že chce ďalej žiť s matkou. Súd prvej inštancie správne zisťoval názor dieťaťa bezprostredným výsluchom dieťaťa na súde a na jeho vyjadrenie prihladol pri zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matke. Hodnotenie dôkazov, akým je aj výsluch maloletého dieťa na súde, patrí súdu a nemôže byť predmetom znaleckého dokazovania. Otec nespochybňoval, že by maloletá nebola spôsobilá pochopiť obsah svojho výsluchu, keďže podľa zistení súdu dieťa nastúpilo základnú školskú dochádzku a učivo zvládalo. Na súde sa dieťa bezprostredne vyjadrilo k svojmu vnímaniu domácnosti otca aj u matky. Nebolo sporné, že maloletá bola vzťahom na svoj vek, rozumovú vyspelosť, schopnosť vnímania a vyjadrovania sa, spôsobilá vypovedať tak na súde, ako predtým aj v prítomnosti kolízneho opatrovníka. Otec však nedôvodne prikladal väčšiu váhu tej výpovedi, ktorú dieťa urobilo v situácii, kedy sa otec s dieťaťom dňa 23. 03. 2018 dostavili ku kolíznemu opatrovníkovi, kde matka dieťaťa nebola prítomná, kedy kolízny opatrovník vypočul len dieťa a otca. Otec pri tej príležitosti uviedol, že dieťa je odvtedy, čo sa realizuje styk s matkou, spokojnejšie a má matku rado (č. l. 259). Na súdne pojednávanie sa dostavili obaja rodičia, pričom povinnosť zabezpečiť účasť dieťaťa na pojednávaní uložil okresný súd otcovi dieťaťa, v ktorého domácnosti dieťa doteraz býva. Z uvedených skutočností nevyplývali skutočnosti nasvedčujúce tomu, že dieťa by bolo vo svojich vyjadreniach najskôr v prítomnosti otca a potom v prítomnosti oboch rodičov manipulované, v podstate vyjadrilo len svoj pozitívny vzťah ku

každému z rodičov. Otec sa nevyjadril k tvrdeniam matky ohľadne dôvodov, pre ktoré matka opustila spoločnú domácnosť a odišla do Maďarska a k záujmu dieťaťa žiť s matkou vzhľadom k tomu, že predtým otec tvrdil, že matka o dieťa po opustení spoločnej domácnosti nemala záujem.

14. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že starostlivosť o dieťa zo strany otca bola zabezpečená a že obaja rodičia majú zabezpečené materiálne aj bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa. Z uvedeného nevyplýva, že by súd prihliadol pri rozhodovaní na tvrdenia matky, resp. maloletej o požívaní alkoholu v domácnosti otca. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že otec dieťaťa sa až v priebehu konania o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej X. zamestnal. Pracovná doba otca aj vzhľadom na vzdialenosť pracoviska od miesta bydliska v U., v Maďarsku, by si nepochybne vyžadovala, aby starostlivosť o maloletú v neprítomnosti otca zabezpečovali starí rodičia dieťaťa, ktorí žijú v domácnosti otca. Matka na súde preukázala vhodné podmienky na bývanie s maloletými deťmi, ako aj pracovné zaradenie, ktoré jej umožňuje plne sa venovať osobnej starostlivosti o maloletú X.. Bolo správne prihliadnuť na názor dieťaťa v tom smere, že chce vyrastať v spoločnej domácnosti s matkou aj staršou sestrou. Navyše upevňovanie súrodeneckých vzťahov oboch maloletých detí bolo treba uprednostniť pred zachovaním doterajšieho stavu, kedy sa maloletá mala možnosť stretávať so starším súrodencom len počas styku dieťaťa s matkou.

15. Odvolací súd rozhodnutie o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matky potvrdil, lebo v rozhodnutí okresný súd správne vyhodnotil osobné pomery a schopnosti každého z rodičov. Rozhodnutie vyjadruje najlepší záujem maloletého dieťaťa a vytvára tiež lepší predpoklad na rozvíjanie citových väzieb dieťaťa k oboom rodičom, ako aj súrodeneckých vzťahov dieťaťa, rešpektuje potreby dieťaťa a záujem na stabilite výchovného prostredia. Odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok o úprave styku otca s maloletou, ktorý sa bude realizovať každý párnny týždeň v kalendárnom roku v čase od piatka od 14,00 hod do nedele do 19,00 hod s tým, že otec je oprávnený si maloleté dieťa prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení styku je povinný maloleté dieťa odovzdať v mieste bydliska matky. Otec v priebehu konania ani v odvolaní nenamietal, že by mu nevyhovovala úprava styku tak, ako rozhodol súd podľa návrhu matky.

16. Odvolací súd potvrdil aj výrok o vyživovacej povinnosti otca, keď žiaden z rodičov nenamietal schopnosť otca platiť minimálne výživné v sume, ktorú poukazovala na výživnom matka do rúk otca. Podľa § 62 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Každý z rodičov prispieva na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadol súd na odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré nastúpilo základnú školskú dochádzku ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, ktorý bol do marca 2018 nezamestnaný. Pokiaľ bude v jeho schopnostiach platiť vyššie výživné do rúk matky, bude jeho povinnosťou tak urobiť. Pokiaľ sa rodičia na výživnom nedohodnú a zárobkové možnosti otca budú vyššie ako doteraz, môže matka podať návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca aj súdnou cestou.

17. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúce právne závery, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho rozhodnutie vo výroku o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matke, o výživnom, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky aj o úprave styku otca s maloletou je preto vecne správne a krajský súd ako súd odvolací rozsudok potvrdil.

18. Odvolací súd žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

19. Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval

v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Toto uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd, je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000 €, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho tomu, komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods.3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).